

XÜLASƏLƏR

RİYAZİYYAT

Əliyev S.Ə.

İRJİN PROSESLƏRİNİN ƏSAS XARAKTERİSTİKALARININ BƏZİ XASSƏLƏRİ HAQQINDA

Məqalədə İrjin proseslərini tam xarakterizə edən funksiyaların limitə keçmə zamanı parametr rolunu oynayan həqiqi ədəddən asılılığı tədqiq olunmuşdur.

Əmirov R.X.

İKİNCİ TƏRTİB SİNQULYAR DİFERENSİAL TƏNLİK ÜÇÜN SPEKTRAL TƏRS MƏSƏLƏ

İşdə əmsalı məxsusiyyətə malik ikinci tərtib diferensial tənlik üçün iki spektrə görə tərs məsələ həll edilmişdir.

Bektaş M., Erkut M.

SİTTER FƏZASINDA KOMPAKT FƏZAYA BƏNZƏR HİPERSƏTHLƏR

Məqalədə Deşmux məsələsinin psevdoriman variantı müzakirə olunur və Deşmuxe mənsub nəticələrə oxşar nəticələr alınıb.

Dosiyeu A.A.

ASSOSİATİV BANAX CƏBRİNDƏ HƏLL OLUNA BİLƏN Lİ ALTCƏBRLƏRİ ÜÇÜN KARTAN TİP KRİTERİYA

Assosiativ Banax cəbrinin sonluölçülü Li altcəbrləri üçün, matris li altcəbrləri üçün Kartan kriteriyasının analoqu isbat edilir.

Qasimov Z.M.

ŞREDİNGER TƏNLIYI ÜÇÜN TƏRS SİNQULYAR MƏSƏLƏ

İşdə intervalın başlanğıcında inteqrallanmayan məxsusiyyətə malik olan bir sinif sinqulyar potensiallar üçün sonlu intervalda iki spektrə görə tərs məsələnin tam həlli verilmişdir.

Quliyev V.S., Mustafayev R.Ç.

HEYZENBERQ QRUPLARINDA SOBOLEV VƏ PUANKARE TIPLI BƏRABƏRSİZLİKLƏR

Məqalədə Heyzenberq qrupunda Sobolev və Puankare tipli ikiçəkili bərabərsizliklər alınmışdır.

Hacıyev A.H.

XƏTALARI ASILI OLAN REQRESSİYA
MODELLƏRİNDƏ STATİSTİK QIYMƏTLƏR

Naməlum parametrlərin sayı artan və naməlum dispersiyalı olan qeyri-xətti reqressiya modellərinin nəzəriyyəsi öyrənilir. Ən kiçik kvadratlar qiymətlərinin və M -qiymətlərinin xassələri öyrənilir. Bu qiymətlərdən istifadə edərək kovariasiya matrisi elementlərinin qiymətləri verilir və onun əsasında etibarlı çoxluq qurulur.

İsmayılov M.İ.

STASİONAR OLMAYAN DİRƏK TƏNLİKLƏR
SİSTEMİ ÜÇÜN TƏRS SƏPİLMƏ MƏSƏLƏSİ

Məqalədə stasionar olmayan Dirak sistemi üçün bütün oxda düz və tərs səpilmə məsələləri öyrənilir. Sistemin əmsalları səpilmə operatoruna görə birqiymətli təyin edilir. Məqalədə həmçinin, tərs səpilmə məsələsinin həlli üçün minimal informasiya daxil edilmişdir.

İsmayılov Z.İ., Karataş H.

BİRTƏRTİBLİ DİFERENSİAL OPERATOR-
LARIN NORMALLIĞI HAQDA

Bu işdə sonlu parçada vektor funksiyaların Hilbert fəzasında təyin olunmuş dəyişən operator əmsallı birtərtibli diferensial ifadə və operator əmsallı diferensial ifadə ilə əmələ gətirilən minimal operatorların formal normallıq xassələri arasındakı əlaqə tədqiq edilir. İşdə həmçinin mümkün əmsallarda sərhəd şərtlər terminində normal operatorun bütün normal genişlənmələri təsvir edilmişdir.

Cəbrayılov M.S., Qasımova S.H.

QIYMƏTLƏRİ UMD FƏZALARINDAN OLAN
QARIŞIQ TÖRƏMƏLƏRİN HƏLLEDİCİ ROL
OYNADIĞI BESOV FƏZALARININ STRUKTUR
TƏSVİRİ

İşdə qarışıq törəmələrin həlledici rol oynadığı Besov fəzalarına baxılır. Bu fəzalardan olan funksiyaların qiymətləri E -banax fəzalarından olan tam funksiyaların sırası şəkilində göstərilməsi üçün zəruri və kafi şərtlərlə müəyyənləşdirilir.

Cəfərov S.Z.

KVAZİKONFORM QÖVSLƏRDƏ $h_{\varphi,1}^{z_0}$ FUNK-
SİYALAR SİNFİNİN APPROKSİMATİV
XARAKTERİSTİKASI

İşdə kompleks müstəvidə kvazikonform qövsələrdə verilən lokal funksiyalar sinfinin konstruktiv xarakteristikası alınmışdır.

Cəfərova S.A.

CƏMLƏNƏN FUNKSİYALARIN SİNQULYAR
İNTEQRALLARLA İFADƏSİ

Məqalədə $L_{1,\mu}$ sinfindən olan funksiyaların ümumiləşmiş Lebeq nöqtələrində

1999

VOL. X(XVIII)

sinqulyar inteqrallarla göstərilməsi üçün cəmləmə metodunun üzərinə qoyulan şərtlər tapılmışdır.

Qasımov N.Z.

YÜKSƏK TƏRTİBLİ QEYRİ-XƏTTİ PARABOLİK MƏSƏLƏNİN HƏLLİNİN VARLIĞI HAQQINDA

Məqalədə güclü qeyri-xətti olan bir sinif parabolik tənliklərə baxılır. Bu cür sinif tənliklərin baş hissəsində iştirak edən yüksək tərtibli törəmələr xətti diferensial ifadə şəklində daxildir. Varlıq teoremi elliptik requlyarizasiya, əsas fəzanın əvəz edilməsi və psevdomonoton prinsiplərin köməyi ilə isbat olunur.

Kazımov T.Q.

QARIŞIQ TİP MODEL TƏNLİK ÜÇÜN BİR SƏRHƏD MƏSƏLƏSİ HAQQINDA

Qarışıq tip model tənliyə baxılır. İlk dəfə olaraq sərhəd şərti kimi bir xarakteristika üzərindəki həllin qiymətlərinin o biri xarakteristika üzərində həllin törəməsinin qiymətləri ilə dəyişən əmsallı xətti kombinasiyası götürülür. Həllin yeganəliyi isbat olunmuş maksimum prinsipinə əsaslanır. Həllin varlığı isə sinqulyar inteqral tənliklər metodu ilə isbat olunur.

Kxuat V.N.

SAĞ TƏRƏFİ İKİ OPERATORUN CƏMİ OLAN İKİNCİ NÖV TƏNLIYİN TƏQRİBİ HƏLLİ

İşdə ikinci növ qeyri-xətti operator tənliklərə baxılır, beləki tənliyin sağ tərəfi iki operatorun (monoton və sıxılmış) cəmi şəklində göstərilir. Baxılan tənliyin həllinin varlığı və yeganəliyi isbat olunur. Bu tənlik üçün qurulmuş ardıcıl yaxınlaşmaların tənliyin həllinə yığıldığı isbat olunur.

Məmmədov F.İ.

ÇOXÖLÇÜLÜ KƏSR TƏRTİBLİ HARDİ ÇƏKİ BƏRABƏRSİZLİKLƏRİ

Məqalədə çoxdəyişənli funksiyalar üçün yeni ikiçəkili kəsr tərtib Hardi bərabərsizliyi isbat edilir.

Məmmədov İ.T.

2-Cİ TƏRTİBLİ QEYRİ-DİVERGENT PARABOLİK TƏNLIKLƏRİN XÜSUSİ SUB- VƏ SUPERHƏLLƏRİ HAQQINDA

Məqalədə 2-ci tərtibli parabolik tənliklər sinfinə baxılır. Fərz edilir ki, əmsallar kəsilməzdir və fəza dəyişənlərə nəzərən müntəzəm Dini şərti ödənilir. İstilik keçirmə tənliyin fundamental həlli ilə eyni məxsusiyətə malik olan sub- və superhəllərin varlığı isbat olunur.

Muxtarov M.A.

HƏRƏKƏT EDƏN POLYUSLU ƏSAS KERAL
SAHƏ MƏSƏLƏSİNİN YENİ HƏLLƏRİ

Diskret çevirmələr üsulu ilə A_1 cəbri üçün hərəkət edən polyuslu əsas keral sahə məsələsinin yeni həlləri qurulub. Əvvələr Hilbert (Riman) bircins məsələsi üsulu ilə alınmış həllər buradan xüsusi hal kimi çıxır.

Musayev K.M., Həsənova T.X.

ÜMUMİLƏŞMİŞ ANALİTİK FUNKSİYALAR
SİNFİNDƏ KOŞİNİN MƏXSUSİ İNTEQRALININ
MƏHDUDLUĞU HAQQINDA

Ümumiləşmiş analitik funksiyalar sinfində Koşinin məxsusi inteqralına baxılır. Məxsusi inteqralın özü və kəsilməzlik modulu üçün, inteqrallama sərhəddindən və sıxlıq funksiyasının kəsilməzlik modulundan asılılığını ifadə edən Ziqmund tipli bərabərsizlik alınmışdır.

Quliyev C. X.

HİLBARQ-SERRİN TƏNLİYİ ÜÇÜN BİRİNCİ
SƏRHƏD MƏSƏLƏSİNİN ZƏİF HƏLL
OLUNMASI

Məqalədə Hilbarq- Serrin tənliyi üçün Dirixle məsələsinə baxılmışdır. Müvafiq çəkili Sobolev fəzasında bu məsələnin birqiymətli zəif həll olunması isbat edilmişdir.

Rəhimov F.H., Əsədov A.G.

QEYRİ-XƏTTİ BƏRPAETMƏ PROSESİNİN
PAYLANMASININ ASİMPTOTİK AYRILIŞI

Məqalədə qeyri-xətti bərpaetmə prosesinin paylanma funksiyası üçün yüksək tərtibli asimptotik ayrılışı alınmışdır.

Rzayev R.M.

ORTA OSSİLYASIYA TERMİNLƏRİNDƏ
MAKSİMAL SİNQULYAR OPERATORUN
XASSƏLƏRİ

Orta ossilyasiya terminlərində maksimal sinqulyar inteqral operatorun obrazının proobraz vasitəsilə qiymətləndirilməsi alınmışdır. Maksimal sinqulyar operatorun BMO , VMO , $BMO_{\varphi, \theta}$ və s. kimi orta ossilyasiya fəzalarında məhdud təsir etməsi haqqında teoremlər isbat edilmişdir.

Səfərova R.Q.

$L_p(R_k)$ ($1 \leq p \leq 2$) SİNFİNDƏN OLAN FUNK-
SİYALARIN FURYE İNTEQRALLARININ
MÜTLƏQ YIĞILMASI

Məqalədə Tiçmarşın bir dəyişənli funksiyalar üçün Furye inteqrallarının mütləq yığılması haqqında məlum olan nəticələri ümumiləşdirilir.

Şahbazov A.İ.

SONLU QRUP CEVİRMƏLƏR VASİTƏSİLƏ
YARANAN KOMPAKT ÇƏKİLİ
KOMPOZİSİYA OPERATORLARI

Tutaq ki, X kompakt Hausdorff fəzadır. Bu məqalədə $C(X)$ -in müntəzəm qapalı altfəzalarında sonlu sayda kəsilməz inikasların vasitəsilə yaranan çəkili kompozisiya operatorlar cəminin kompaktlığı öyrənilir, eləcə də həmin inikaslar sonlu qrup təşkil etdiyi hal üçün tətbiqləri verilir.

Soltanov K.N., Novruzov E.B.

BİR PARABOLİK TIPLİ QEYRİ-XƏTTİ
TƏNLİK ÜÇÜN AZAD SƏRHƏD MƏSƏLƏSİ

Məqalədə cırılan qeyri-xətti parabolik tipli tənlik üçün naməlum sərhədli məsələ öyrənilib. Baxılan məsələ üçün varlıq teoremi isbat olunub.

Yusufov V.Ş.

GÜCƏ GÖRƏ BİRCİNS XÜSUSİ XASSƏLİ
TOPOLOJİ FƏZALAR

Məqalədə gücə görə bircins xüsusi xassəli topoloji fəzalar öyrənilmişdir. Gücə görə bircins fəzalar sinfində açıq daxil olan sistemlər dilində P alt sinfi ayrılmış və həmin sinfin standart topoloji konstruksiyalara görə qapalılığı araşdırılmışdır. Məqalənin son hissəsində P sinfinə bəzi individual fəzaların daxil olması isbat edilmişdir.

MEXANİKA

Ağalarov C.H., Məmmədov Ş.A.

TORDA DEFORMASIYA DALĞALARI

Lokal parametrlər ilə fəzada torun hərəkət tənliklərinin xarakteristikaları alınıb. Üç növ dalğaların mövcudluğu göstərilib.

Axundov M .B., Sadayev Ə.Ş.

QEYRİ-BİRCİNS GƏRGİNLİK VƏZİYYƏTLİ
ZƏDƏLƏNƏN CİSİMLƏRİN DAŞIYICILIQ
QABİLİYYƏTİNİN HESABLANMASINA AİD

Qeyri-bircins gərginlik vəziyyəti yarana biləcək zədələnən cisimlərdə zamana görə dağılma prosesinin öyrənilməsi üsulları müzakirə olunur. İzotrop və anizotrop cisimlərə aid olan xüsusiyyətlər qeyd olunur. Nümunə kimi silindrik anizotropiyaya malik olan borunun səpələnmiş dağılması məsələsinə baxılmışdır.

Qasımov A.Q.

QEYRİ-BİRCİNS DÜZBUCAĞLI LÖVHƏ-
LƏRİN MÜQAVİMƏT GÖSTƏRƏN
MÜHİTDƏ RƏQSLƏRİ

Məqalədə özlü elastiki əsas üzərində yerləşən qeyri-bircins düzbucağlı lövhələrin sərbəst rəqsləri tədqiq edilir. Fərz edilir ki, lövhənin materialının elastiklik modulu koordinatlardan asılıdır. Ümumi halda əyintiyə görə hərəkət tənliyi alınmışdır.

Elastiklik modulu ancaq bir koordinatdan asılı olduğu halda məsələ həll edilmiş və lövhənin məxsusi rəqs tezliyi üçün formula alınmışdır.

Leonov K.Ya.

İKİÖLÇÜLÜ ÇOXOBRAZLILARIN
HİPERBOLİK VARIASIYA MODELƏRİ
ÜÇÜN RİMAN-ERNŞOU İNVARİANTLARI VƏ
XARAKTERİSTİK İSTİQAMƏTLƏRİ HAQQINDA

Modellərin təsnifatı verilmişdir. Hiperbolik modelləri üçün xarakteristik istiqamətlər (sürətlər) və Riman-Ernşou invariantları tapılmışdır. Tətbiiqləri: elastik çubuğun dinamikası; ideal qazların adiabatik və izotermik axınları.

Maqsudov F.Q., Mehdiyev M.F., Sadıqov P.M.

TRANSVERSİAL-İZOTROP SİLİNDRİK
ÖRTÜK ÜÇÜN BİRCİNS HƏLLƏRİN
QURULMASI

İşdə transversial-izotrop silindrik örtüyün ümumi nəzəriyyəsi verilir. Elasıkiyyət nəzəriyyəsi tənliklərinin ümumi həlləri qurulur və onlar asimptotik təhlil olunur.

Alınmış dəqiq həllər təqribi nəzəriyyələrin verdiyi həllərlə müqayisə olunur.

Məmmədov V.T.

EKSENTRİK DEŞİKLİ ELASTİKİ ELEMENT-
LƏRDƏ GƏRGİNLİKLƏRİN PAYLANMASI

Məqalədə eksentrik ikideşikli elastiki elementlərin konturunda yaranan gərginliklər və bunların biri-birinə qarşılıqlı təsiri kompleks dəyişənlərlə öyrənilmişdir.

Alınan analitik ifadələr əsasında nümunə olaraq üç deşikli kontur üçün də gərginliklərin paylanması verilir. Təklif olunan yanasma ilə elastiki elementlərin dörd, beş və süzgəc deşikli konturlarında gərginliklərin paylanmasını tədqiq etmək olar.

Məmmədova M.Ə.

ÖZLÜ ELASTİK-PLASTİK MATERIALDAN
OLAN TİRİN TƏKRAR BURULMALARI. DE-
FORMASIYA VƏ UZUN MÜDDƏTLİ DAĞILMA

Özlü elastik-plastik materialdan olan dairəvi tirin təkrar burulmalarında gərginlik-deformasiya vəziyyəti təyin olunmuşdur. Tapılan gərginlik vəziyyətinin təsirindən tirin ilk zədələnmə vaxtı və dağılma vaxtı hesablanmışdır.

1999

VOL. X(XVIII)

Rəsulova N.B.

**DÜZBUCALI PRİZMATİK TİRLƏRİN
DİNAMİKASINA DAİR**

Məqalədə yarımsonsuz, düzbucaqlı, elastiki prizmaların dinamikasına aid məsələlər araşdırılmışdır.

Sərhəd şərtlərinin müxtəlif variantlarına uyğun qapalı həllər alınmış və bir sadə hal üçün o, ədədi hesablaşma və qrafiklərə qədər davam etdirilmişdir.

Zamanov A.D.

**LOKAL ƏYRİ STRUKTURLU KOMPOZİT MA-
TERİALDAN HAZIRLANMIŞ DÜZBUCAQLI
LÖVHƏNİN MƏXSUSİ RƏQSLƏRİ
HAQQINDA**

İşdə lokal əyri strukturlu kompozit materialdan hazırlanmış düzbucaqlı lövhənin məxsusi rəqsləri tədqiq olunur. Lövhənin armirə olunmuş laylarının ancaq Ox_1 oxu boyunca ayrılığının olduğu və kənarlardan tərpənməz bərkidildiyi fərz olunur.

Məsələnin həlli üçün Hamilton-Ostroqradski variasion prinsipi çərçivəsində sonlu elementlər üsulunun yarım-analitik versiyası tətbiq olunur. Konkret ədədi nəticələr lövhənin materialının növbələnən iki izotrop bircins materialdan təşkil olunduğu halda alınmışdır. Həndəsi və mexaniki parametrlərin məxsusi tezliklərin qiymətlərinə təsiri öyrənilmişdir. Baxılan bütün hallarda aşkar olunmuşdur ki, ayrılığın olması məxsusi tezliklərin qiymətlərinin azalmasına gətirir.

RİYAZİYYAT VƏ MEXANİKANIN TƏTBİQİ MƏSƏLƏLƏRİ

Əliyev T.A.

**DƏNİZNEFTQAZ QURĞULARININ VƏZİYYƏ-
TİNİN DİAQNOSTİKASI ÜÇÜN ROBAST ÜSUL-
LAR, ALQRİTMLƏR VƏ VASİTƏLƏR**

İnformativ əlamət kimi istifadə olunması üçün məlum alqoritmlərdən fərqli olaraq neftqazçıxarmanın dəniz obyektlərinin vəziyyətinin diaqnostikasının etibarlılığını artırmağa imkan verən dispersiyanın, avto və qarşılıqlı korrelyasiya funksiyalarının, Furye sırasının əmsalının axtarılan qiymətlərinin robastlığını yaxşılaşdıran alqoritmlər işlənilib hazırlanmışdır.

Bir sıra texniki obyektlərdə gizli dəyişikliklərin başlanmasını aşkar etmək üçün əngəllərdən informasiya daşıyıcıları kimi istifadə edərək mümkün olan qəzaları proqnozlaşdırmağa kömək edən alqoritmlər yaradılmışdır.

Verilən alqoritmlər əsasında dərinlik dəniz platformalarının vəziyyətinin diaqnostikasını və proqnozlaşdırılmasını təmin edən hibrid informasiya sisteminin funksional sxemi verilmişdir.

Pənahov G.M., Mirzəcanov R.R.

**MÜRƏKKƏB SİSTEMLƏRİN AXINI ZAMANI
ELEKTROREOLOJİ XÜSUSİYYƏTLƏR**

Təqdim olunan işdə suyun filtrasiya olunma xarakteristikalarına müxtəlif fiziki sahələrin təsiri tədqiq olunmuşdur. Filtrasiya xarakterikalardan aydın olunmuşdur ki, axın potensialı, sərf xarakteristikası ilə tərs münasibətli korelyasiyadadır.

İşdə elektrolit əlavə etməklə bəzi elektrokinetik xüsusiyyətlərin dəyişilməsi və onların reologiyası tədqiq olunmuşdur.

Müəyyənləşdirilmişdir ki, relaksasiyanın balaca anlarında elektrik yüklərinin strukturası hərəkətdən asılı olaraq dağılır və sonra bərpa olunur. Bərpa olunma prosesi təkrarlanan təsirdən asılı olaraq tənzimlənir.

Səttarov R.M., Məmmədov R.M.

FRAKTAL QURULUŞLU REOLOJİ MÜRƏKKƏB MÜHİTLƏRİN AXINININ BƏZİ XÜSUSİYYƏTLƏRİ

Neftlərin tərkib hissələri olan qətran, asfalten və parafinlər və ya texnoloji mayelərdə səthi-aktiv maddələrin və polimer kimi əlavələr onların mürəkkəb çoxşaxəli davranışını təmin edir.

Göstərilən mayələrin mürəkkəb haccələrini fraktal və skeylinq nəzəriyyələri əsasında ifadə etmək olar.

Təqdim olunan işdə fraktal quruluşa malik olan reoloji mürəkkəb mayələrin modelləşdirilməsinin nəticələri göstərilmişdir.

Süleymanov B.Ə., Abbasov E.M.

NEFTİN QEYRİ-BİRCİNSLİ MƏSAMƏLİ MÜHİTDƏN QEYRİ-BİRCİNSLİ SİSTEMLƏR İLƏ SİXİŞDİRİLİB ÇIXARILMASININ EKSPERİMENTAL TƏDQIQI

Məqalədə, neftin qeyri-bircinsli məsaməli mühitdən özlü-elastik sistemlər ilə sıxışdırılıb çıxarılmasının eksperimental tədqiqatlarının nəticələri göstərilmişdir.

Alınan nəticələr onu göstərir ki, belə hallarda əsas faktorlardan biri özlülüyün sürüşmə sürətindən asılı olmasıdır. Aparılan eksperimental tədqiqatlarda, sürətin polimer kompozisiyalar ilə sıxışdırılıb çıxarılmaya təsiri nəzərə alınmışdır. Eksperimentlər müxtəlif laylı-qeyribircinsli məsaməli mühitlərdə keçirilib və nəticədə göstərilib ki, süzülmə sürətindən asılı olaraq neftvermə əmsalını artırmaq mümkündür.

ZAMANOV A.D.

ON NATURAL OSCILLATIONS OF THE RECTANGLE PLATE OF
COMPOSITE MATERIALS WITH LOCALLY CURVED STRUCTURES

Abstract

Natural oscillation of the rectangle plate fabricated from the composite material with local curvatures in structure is considered. For solving the problem the half-analytic version of Finite Elements Method is used in the frame of Hamilton and Ostrogradsky variation principal.

Curvatures in structure of composite materials as it were expressed in [4, 7] can emerge in two cases: either as a result of technological processes making these materials or as a result of constructive requires to these materials. The pointed curvatures can be classified as local and periodic forms of curvatures. For studying of mechanical problems of elements of constructions made of composite materials with above mentioned curved structures in [1] the continual theory was suggested. Using the variation principle by Hamilton and Ostrogradsky and in the frame of theory [1] in [2] the approach was developed for investigation of natural oscillation of elements of constructions of composite materials with curved structures. However, for the present time a few concrete investigations on dynamics of composites with curved structures have been carried out. Taking into account the above mentioned in this paper the attempts are made in this direction and natural oscillations of the rectangle thick plate of composite material with local curved structures is investigated. With the help of above pointed variation principle the considered problem is investigated by Finite Elements Method. On the basis of the obtained numerical results influence of curvature parameters on values of natural oscillations of the considered plate is analyzed. Note that in case, when curvatures in structure of the plate material are periodic the analogous problem was investigated in [6].

Let consider the plates of many-layer composite material with local curvatures in structure and suppose that the plate takes area $\{0 \leq x_1 \leq l_1; 0 \leq x_2 \leq h; 0 \leq x_3 \leq l_3\}$. Take that the reinforcing layers are arranged on plane Ox_1x_3 and the structure parameters of the plate material satisfy the restrictions of theory [1]. Moreover, it is assumed, that the reinforcing layers of the plate have curvatures only in direction of axis Ox_1 (that is, the direction of axis Ox_3 are absent) and the form of this curvature in coordinate system $Ox_1x_2x_3$ is represented by the following function

$$F(x_1) = l_1 \begin{cases} \varepsilon \lambda^3 (x_1/l_1 - c)^2 (x_1/l_1 - d)^2 \exp[-\lambda^{2n} (x_1/l_1 - l_0)^{2n}] \times \\ \times \cos[m\pi\lambda(x_1/l_1 - l_0)], & \text{if } x_1/l_1 \in [c, d]; \\ 0, & \text{if } x_1/l_1 \in [0, c] \cup (d, l_1]. \end{cases} \quad (1)$$

In (1) the following designations were taken: $c = c_1/l_1$, $d = d_1/l_1$, $\Lambda_1 = d_1 - c_1$, $\lambda = 1/(d - c)$, $\varepsilon = H'/\Lambda_1$, $l_0 = L/l_1$, where H' is a maximal length of rise of the local curvature, L is a distance from the origin of coordinate system to the point which rise of local curvature gets the maximal value. Parameters m and n characterize the forms of local curvature.

XÜLASƏLƏR

RİYAZİYYAT

Əliyev S.Ə.

İRJİN PROSESLƏRİNİN ƏSAS XARAKTERİSTİKALARININ BƏZİ XASSƏLƏRİ HAQQINDA

Məqalədə İrjin proseslərini tam xarakterizə edən funksiyaların limitə keçmə zamanı parametr rolunu oynayan həqiqi ədəddən asılılığı tədqiq olunmuşdur.

Əmirov R.X.

İKİNCİ TƏRTİB SİNQULYAR DİFERENSİAL TƏNLİK ÜÇÜN SPEKTRAL TƏRS MƏSƏLƏ

İşdə əmsalı məxsusiyyətə malik ikinci tərtib diferensial tənlik üçün iki spektrə görə tərs məsələ həll edilmişdir.

Bektaş M., Erkut M.

SİTTER FƏZASINDA KOMPAKT FƏZAYA BƏNZƏR HİPERSƏTHLƏR

Məqalədə Deşmux məsələsinin psevdoriman variantı müzakirə olunur və Deşmuxe mənsub nəticələrə oxşar nəticələr alınır.

Dosiyev A.A.

ASSOSİATİV BANAX CƏBRİNDƏ HƏLL OLUNA BİLƏN Lİ ALTCƏBRLƏRİ ÜÇÜN KARTAN TİP KRİTERİYA

Assosiativ Banax cəbrinin sonluölçülü Li altcəbrləri üçün, matris li altcəbrləri üçün Kartan kriteriyasının analoqu isbat edilir.

Qasımov Z.M.

ŞREDİNGER TƏNLIYİ ÜÇÜN TƏRS SİNQULYAR MƏSƏLƏ

İşdə intervalın başlanğıcında inteqrallanmayan məxsusiyyətə malik olan bir sinif sinqulyar potensiallar üçün sonlu intervalda iki spektrə görə tərs məsələnin tam həlli verilmişdir.

Quliyev V.S., Mustafayev R.Ç.

HEYZENBERQ QRUPLARINDA SOBOLEV VƏ PUANKARE TIPLİ BƏRABƏRSİZLİKLƏR

Məqalədə Heyzenberq qrupunda Sobolev və Puankare tipli ikiçəkili bərabərsizliklər alınmışdır.

Hacıyev A.H.

XƏTALARI ASILI OLAN REQRESSİYA
MODELLƏRİNDƏ STATİSTİK QIYMƏTLƏR

Naməlum parametrlərin sayı artan və naməlum dispersiyalı olan qeyri-xətti reqressiya modellərinin nəzəriyyəsi öyrənilir. Ən kiçik kvadratlar qiymətlərinin və M -qiymətlərinin xassələri öyrənilir. Bu qiymətlərdən istifadə edərək kovariasiya matrisi elementlərinin qiymətləri verilir və onun əsasında etibarlı çoxluq qurulur.

İsmayılov M.İ.

STASİONAR OLMAYAN DİRAC TƏNLİKLƏR
SİSTEMİ ÜÇÜN TƏRS SƏPİLMƏ MƏSƏLƏSİ

Məqalədə stasionar olmayan Dirac sistemi üçün bütün oxda düz və tərs səpilmə məsələləri öyrənilir. Sistemin əmsalları səpilmə operatoruna görə birqiymətli təyin edilir. Məqalədə həmçinin, tərs səpilmə məsələsinin həlli üçün minimal informasiya daxil edilmişdir.

İsmayılov Z.İ., Karataş H.

BİRTƏRTİBLİ DİFERENSİAL OPERATOR-
LARIN NORMALLIĞI HAQDA

Bu işdə sonlu parçada vektor funksiyaların Hilbert fəzasında təyin olunmuş dəyişən operator əmsallı birtərtibli diferensial ifadə və operator əmsallı diferensial ifadə ilə əmələ gətirilən minimal operatorların formal normallıq xassələri arasındakı əlaqə tədqiq edilir. İşdə həmçinin mümkün əmsallarda sərhəd şərtlər terminində normal operatorun bütün normal genişlənmələri təsvir edilmişdir.

Cəbrayılov M.S., Qasımov S.H.

QIYMƏTLƏRİ UMD FƏZALARINDAN OLAN
QARIŞIQ TÖRƏMƏLƏRİN HƏLLEDİCİ ROL
OYNADIĞI BESOV FƏZALARININ STRUKTUR
TƏSVİRİ

İşdə qarışıq törəmələrin həlledici rol oynadığı Besov fəzalarına baxılır. Bu fəzalardan olan funksiyaların qiymətləri E -banax fəzalarından olan tam funksiyaların sırası şəkilində göstərilməsi üçün zəruri və kafi şərtlərlə müəyyənləşdirilir.

Cəfərov S.Z.

KVAZİKONFORM QÖVSLƏRDƏ $h_{\varphi,1}^{z_0}$ FUNK-
SİYALAR SİNFİNİN APPROKSİMATİV
XARAKTERİSTİKASI

İşdə kompleks müstəvidə kvazikonform qövsələrdə verilən lokal funksiyalar sinfinin konstruktiv xarakteristikası alınmışdır.

Cəfərova S.A.

CƏMLƏNƏN FUNKSİYALARIN SİNQULYAR
İNTEQRALLARLA İFADƏSİ

Məqalədə $L_{1,\mu}$ sinfindən olan funksiyaların ümumiləşmiş Lebeq nöqtələrində

1999

VOL. X(XVIII)

sinqulyar inteqrallarla göstərilməsi üçün cəmləmə metodunun üzərinə qoyulan şərtlər tapılmışdır.

Qasımov N.Z.

YÜKSƏK TƏRTİBLİ QEYRİ-XƏTTİ PARABOLİK MƏSƏLƏNİN HƏLLİNİN VARLIĞI HAQQINDA

Məqalədə güclü qeyri-xətti olan bir sinif parabolik tənliklərə baxılır. Bu cür sinif tənliklərin baş hissəsində iştirak edən yüksək tərtibli törəmələr xətti diferensial ifadə şəklində daxildir. Varlıq teoremi elliptik requlyarizasiya, əsas fəzanın əvəz edilməsi və psevdomonoton prinsiplərin köməyi ilə isbat olunur.

Kazımov T.Q.

QARIŞIQ TIP MODEL TƏNLİK ÜÇÜN BİR SƏRHƏD MƏSƏLƏSİ HAQQINDA

Qarışıq tip model tənliyə baxılır. İlk dəfə olaraq sərhəd şərti kimi bir xarakteristika üzərindəki həllin qiymətlərinin o biri xarakteristika üzərində həllin törəməsinin qiymətləri ilə dəyişən əmsallı xətti kombinasiyası götürülür. Həllin yeganəliyi isbat olunmuş maksimum prinsipinə əsaslanır. Həllin varlığı isə sinqulyar inteqral tənliklər metodu ilə isbat olunur.

Kxuat V.N.

SAĞ TƏRƏFİ İKİ OPERATORUN CƏMİ OLAN İKİNCİ NÖV TƏNLIYİN TƏQRİBİ HƏLLİ

İşdə ikinci növ qeyri-xətti operator tənliklərə baxılır, beləki tənliyin sağ tərəfi iki operatorun (monoton və sıxılmış) cəmi şəklində göstərilir. Baxılan tənliyin həllinin varlığı və yeganəliyi isbat olunur. Bu tənlik üçün qurulmuş ardıcıl yaxınlaşmaların tənliyin həllinə yığıldığı isbat olunur.

Məmmədov F.İ.

ÇOXÖLÇÜLÜ KƏSR TƏRTİBLİ HARDİ ÇƏKİ BƏRABƏRSİZLİKLƏRİ

Məqalədə çoxdəyişənli funksiyalar üçün yeni ikiçəkili kəsr tərtib Hardi bərabərsizliyi isbat edilir.

Məmmədov İ.T.

2-Cİ TƏRTİBLİ QEYRİ-DİVERGENT PARABOLİK TƏNLİKLƏRİN XÜSUSİ SUB- VƏ SUPERHƏLLƏRİ HAQQINDA

Məqalədə 2-ci tərtibli parabolik tənliklər sinfinə baxılır. Fərz edilir ki, əmsallar kəsilməzdir və fəza dəyişənlərə nəzərən müntəzəm Dini şərti ödənilir. İstilik keçirmə tənliyin fundamental həlli ilə eyni məxsusiyətə malik olan sub- və superhəllərin varlığı isbat olunur.

Muxtarov M.A.

HƏRƏKƏT EDƏN POLYUSLU ƏSAS KERAL SAHƏ MƏSƏLƏSİNİN YENİ HƏLLƏRİ

Diskret çevirmələr üsulu ilə A_1 cəbri üçün hərəkət edən polyuslu əsas keral sahə məsələsinin yeni həlləri qurulub. Əvvələr Hilbert (Riman) bircins məsələsi üsulu ilə alınmış həllər buradan xüsusi hal kimi çıxır.

Musayev K.M., Həsənova T.X.

ÜMUMİLƏŞMİŞ ANALİTİK FUNKSİYALAR SİNFİNDƏ KOŞİNİN MƏXSUSİ İNTEQRALININ MƏHDUDLUĞU HAQQINDA

Ümumiləşmiş analitik funksiyalar sinfində Koşinin məxsusi inteqralına baxılır. Məxsusi inteqralın özü və kəsilməzlik modulu üçün, inteqrallama sərhəddindən və sıxlıq funksiyasının kəsilməzlik modulundan asılılığını ifadə edən Ziqmund tipli bərabərsizlik alınmışdır.

Quliyev C. X.

HİLBARQ-SERRİN TƏNLIYI ÜÇÜN BİRİNCİ SƏRHƏD MƏSƏLƏSİNİN ZƏİF HƏLL OLUNMASI

Məqalədə Hilbarq- Serrin tənliyi üçün Dirixle məsələsinə baxılmışdır. Müvafiq çəkili Sobolev fəzasında bu məsələnin birqiymətli zəif həll olunması isbat edilmişdir.

Rəhimov F.H., Əsədov A.G.

QEYRİ-XƏTTİ BƏRPAETMƏ PROSESİNİN PAYLANMASININ ASİMPTOTİK AYRILIŞI

Məqalədə qeyri-xətti bərpaetmə prosesinin paylanma funksiyası üçün yüksək tərtibli asimptotik ayrılışı alınmışdır.

Rzayev R.M.

ORTA OSSİLYASIYA TERMİNLƏRİNDƏ MAKSİMAL SİNQULYAR OPERATORUN XASSƏLƏRİ

Orta ossilyasiya terminlərində maksimal sinqulyar inteqral operatorun obrazının proobraz vasitəsilə qiymətləndirilməsi alınmışdır. Maksimal sinqulyar operatorun BMO , VMO , $BMO_{\varphi, \theta}$ və s. kimi orta ossilyasiya fəzalarında məhdud təsir etməsi haqqında teoremlər isbat edilmişdir.

Səfərova R.Q.

 $L_p(R_k)$ ($1 \leq p \leq 2$) SİNFİNDƏN OLAN FUNKSİYALARIN FURYE İNTEQRALLARININ MÜTLƏQ YIĞILMASI

Məqalədə Tiçmarşın bir dəyişənli funksiyalar üçün Furye inteqrallarının mütləq yığılması haqqında məlum olan nəticələri ümumiləşdirilir.

Şahbazov A.İ.

SONLU QRUP CEVİRMƏLƏR VASİTƏSİLƏ
YARANAN KOMPAKT ÇƏKİLİ
KOMPOZİSİYA OPERATORLARI

Tutaq ki, X kompakt Hausdorff fəzadır. Bu məqalədə $C(X)$ -in müntəzəm qapalı altfəzalarında sonlu sayda kəsilməz inikasların vasitəsilə yaranan çəkili kompozisiya operatorlar cəminin kompaktlığı öyrənilir, eləcə də həmin inikaslar sonlu qrup təşkil etdiyi hal üçün tətbiqləri verilir.

Soltanov K.N., Novruzov E.B.

BİR PARABOLİK TIPLİ QEYRİ-XƏTTİ
TƏNLİK ÜÇÜN AZAD SƏRHƏD MƏSƏLƏSİ

Məqalədə cırlaşan qeyri-xətti parabolik tipli tənlik üçün naməlum sərhədli məsələ öyrənilib. Baxılan məsələ üçün varlıq teoremi isbat olunub.

Yusufov V.Ş.

GÜCƏ GÖRƏ BİRCİNS XÜSUSİ XASSƏLİ
TOPOLOJİ FƏZALAR

Məqalədə gücə görə bircins xüsusi xassəli topoloji fəzalar öyrənilmişdir. Gücə görə bircins fəzalar sinfində açıq daxil olan sistemlər dilində P alt sinfi ayrılmış və həmin sinfin standart topoloji konstruksiyalara görə qapalılığı araşdırılmışdır. Məqalənin son hissəsində P sinfinə bəzi individual fəzaların daxil olması isbat edilmişdir.

MEXANİKA

Ağalarov C.H., Məmmədov Ş.A.

TORDA DEFORMASIYA DALĞALARI

Lokal parametrlər ilə fəzada torun hərəkət tənliklərinin xarakteristikaları alınıb. Üç növ dalğaların mövcudluğu göstərilib.

Axundov M .B., Sadayev Ə.Ş.

QEYRİ-BİRCİNS GƏRGİNLİK VƏZİYYƏTLİ
ZƏDƏLƏNƏN CİSİMLƏRİN DAŞIYICILIQ
QABİLİYYƏTİNİN HESABLANMASINA AİD

Qeyri-bircins gərginlik vəziyyəti yarana biləcək zədələnən cisimlərdə zamana görə dağılma prosesinin öyrənilməsi üsulları müzakirə olunur. İzotrop və anizotrop cisimlərə aid olan xüsusiyyətlər qeyd olunur. Nümunə kimi silindrik anizotropiyaya malik olan borunun səpələnmiş dağılması məsələsinə baxılmışdır.

Qasımov A.Q.

QEYRİ-BİRCİNS DÜZBUCAĞLI LÖVHƏ-
LƏRİN MÜQAVİMƏT GÖSTƏRƏN
MÜHİTDƏ RƏQSLƏRİ

Məqalədə özlü elastiki əsas üzərində yerləşən qeyri-bircins düzbucağlı lövhələrin sərbəst rəqsləri tədqiq edilir. Fərz edilir ki, lövhənin materialının elastiklik modulu koordinatlardan asılıdır. Ümumi halda əyintiyə görə hərəkət tənliyi alınmışdır.

Elastiklik modulu ancaq bir koordinatdan asılı olduğu halda məsələ həll edilmiş və lövhənin məxsusi rəqs tezliyi üçün formula alınmışdır.

Leonov K.Ya.

İKİÖLÇÜLÜ ÇOXOBRAZLILARIN
HİPERBOLİK VARIASIYA MODELƏRİ
ÜÇÜN RİMAN-ERNŞOU İNVARİANTLARI VƏ
XARAKTERİSTİK İSTİQAMƏTLƏRİ HAQQINDA

Modellərin təsnifatı verilmişdir. Hiperbolik modelləri üçün xarakteristik istiqamətlər (sürətlər) və Riman-Ernşou invariantları tapılmışdır. Tətbiiqləri: elastik çubuğun dinamikası; ideal qazların adiabatik və izotermik axınları.

Maqsudov F.Q., Mehdiyev M.F., Sadıqov P.M.

TRANSVERSİAL-İZOTROP SİLİNDRİK
ÖRTÜK ÜÇÜN BİRCİNS HƏLLƏRİN
QURULMASI

İşdə transversial-izotrop silindrik örtüyün ümumi nəzəriyyəsi verilir. Elasıkiyyət nəzəriyyəsi tənliklərinin ümumi həlləri qurulur və onlar asimptotik təhlil olunur.

Alınmış dəqiq həllər təqribi nəzəriyyələrin verdiyi həllərlə müqayisə olunur.

Məmmədov V.T.

EKSENTRİK DEŞİKLİ ELASTİKİ ELEMENT-
LƏRDƏ GƏRGİNLİKLƏRİN PAYLANMASI

Məqalədə eksentrik ikideşikli elastiki elementlərin konturunda yaranan gərginliklər və bunların biri-birinə qarşılıqlı təsiri kompleks dəyişənlərlə öyrənilmişdir.

Alınan analitik ifadələr əsasında nümunə olaraq üç deşikli kontur üçün də gərginliklərin paylanması verilir. Təklif olunan yanasma ilə elastiki elementlərin dörd, beş və süzgəc deşikli konturlarında gərginliklərin paylanmasını tədqiq etmək olar.

Məmmədova M.Ə.

ÖZLÜ ELASTİK-PLASTİK MATERIALDAN
OLAN TİRİN TƏKRAR BURULMALARI. DE-
FORMASIYA VƏ UZUN MÜDDƏTLİ DAĞILMA

Özlü elastik-plastik materialdan olan dairəvi tirin təkrar burulmalarında gərginlik-deformasiya vəziyyəti təyin olunmuşdur. Tapılan gərginlik vəziyyətinin təsirindən tirin ilk zədələnmə vaxtı və dağılma vaxtı hesablanmışdır.

1999

VOL. X(XVIII)

Rəsulova N.B.

DÜZBUCALI PRİZMATİK TİRLƏRİN
DİNAMİKASINA DAİR

Məqalədə yarımsonsuz, düzbucaqlı, elastiki prizmaların dinamikasına aid məsələlər araşdırılmışdır.

Sərhəd şərtlərinin müxtəlif variantlarına uyğun qapalı həllər alınmış və bir sadə hal üçün o, ədədi hesablaşma və qrafiklərə qədər davam etdirilmişdir.

Zamanov A.D.

LOKAL ƏYRİ STRUKTURLU KOMPOZİT MA-
TERİALDAN HAZIRLANMIŞ DÜZBUCAQLI
LÖVHƏNİN MƏXSUSİ RƏQSLƏRİ
HAQQINDA

İşdə lokal əyri strukturlu kompozit materialdan hazırlanmış düzbucaqlı lövhənin məxsusi rəqsləri tədqiq olunur. Lövhənin armirə olunmuş laylarının ancaq Ox_1 oxu boyunca ayrılığının olduğu və kənarlardan tərpənməz bərkidildiyi fərz olunur.

Məsələnin həlli üçün Hamilton-Ostroqradski variasion prinsipi çərçivəsində sonlu elementlər üsulunun yarım-analitik versiyası tətbiq olunur. Konkret ədədi nəticələr lövhənin materialının növbələnən iki izotrop bircins materialdan təşkil olunduğu halda alınmışdır. Həndəsi və mexaniki parametrlərin məxsusi tezliklərin qiymətlərinə təsiri öyrənilmişdir. Baxılan bütün hallarda aşkar olunmuşdur ki, ayrılığın olması məxsusi tezliklərin qiymətlərinin azalmasına gətirir.

RİYAZİYYAT VƏ MEXANİKANIN TƏTBİQİ MƏSƏLƏLƏRİ

Əliyev T.A.

DƏNİZNEFTQAZ QURĞULARININ VƏZİYYƏ-
TİNİN DİAQNOSTİKASI ÜÇÜN ROBAST ÜSUL-
LAR, ALQRİTMLƏR VƏ VASİTƏLƏR

İnformativ əlamət kimi istifadə olunması üçün məlum alqoritmlərdən fərqli olaraq neftqazçıxarmanın dəniz obyektlərinin vəziyyətinin diaqnostikasının etibarlılığını artırmağa imkan verən dispersiyanın, avto və qarşılıqlı korrelyasiya funksiyalarının, Furye sırasının əmsalının axtarılan qiymətlərinin robastlığını yaxşılaşdıran alqoritmlər işlənilib hazırlanmışdır.

Bir sıra texniki obyektlərdə gizli dəyişikliklərin başlanmasını aşkar etmək üçün əngəllərdən informasiya daşıyıcıları kimi istifadə edərək mümkün olan qəzaları proqnozlaşdırmağa kömək edən alqoritmlər yaradılmışdır.

Verilən alqoritmlər əsasında dərinlik dəniz platformalarının vəziyyətinin diaqnostikasını və proqnozlaşdırılmasını təmin edən hibrid informasiya sisteminin funksional sxemi verilmişdir.

Pənahov G.M., Mirzəcanov R.R.

MÜRƏKKƏB SİSTEMLƏRİN AXINI ZAMANI
ELEKTROREOLOJİ XÜSUSİYYƏTLƏR

Təqdim olunan işdə suyun filtrasiya olunma xarakteristikalarına müxtəlif fiziki sahələrin təsiri tədqiq olunmuşdur. Filtrasiya xarakterikalardan aydın olunmuşdur ki, axın potensialı, sərf xarakteristikası ilə tərs münasibətli korelyasiyadadır.

İşdə elektrolit əlavə etməklə bəzi elektrokinetik xüsusiyyətlərin dəyişilməsi və onların reologiyası tədqiq olunmuşdur.

Müəyyənləşdirilmişdir ki, relaksasiyanın balaca anlarında elektrik yüklərinin strukturası hərəkətdən asılı olaraq dağılır və sonra bərpa olunur. Bərpa olunma prosesi təkrarlanan təsirdən asılı olaraq tənzimlənir.

Səttarov R.M., Məmmədov R.M.

FRAKTAL QURULUŞLU REOLOJİ MÜRƏKKƏB MÜHİTLƏRİN AXINININ BƏZİ XÜSUSİYYƏTLƏRİ

Neftlərin tərkib hissələri olan qətran, asfalten və parafinlər və ya texnoloji mayelərdə səthi-aktiv maddələrin və polimer kimi əlavələr onların mürəkkəb çoxşaxəli davranışını təmin edir.

Göstərilən mayələrin mürəkkəb haccələrini fraktal və skeylinq nəzəriyyələri əsasında ifadə etmək olar.

Təqdim olunan işdə fraktal quruluşa malik olan reoloji mürəkkəb mayələrin modelləşdirilməsinin nəticələri göstərilmişdir.

Süleymanov B.Ə., Abbasov E.M.

NEFTİN QEYRİ-BİRCİNSLİ MƏSAMƏLİ MÜHİTDƏN QEYRİ-BİRCİNSLİ SİSTEMLƏR İLƏ SİXİŞDİRİLİB ÇIXARILMASININ EKSPERİMENTAL TƏDQIQI

Məqalədə, neftin qeyri-bircinsli məsaməli mühitdən özlü-elastik sistemlər ilə sıxışdırılıb çıxarılmasının eksperimental tədqiqatlarının nəticələri göstərilmişdir.

Alınan nəticələr onu göstərir ki, belə hallarda əsas faktorlardan biri özlülüyün sürüşmə sürətindən asılı olmasıdır. Aparılan eksperimental tədqiqatlarda, sürətin polimer kompozisiyalar ilə sıxışdırılıb çıxarılmaya təsiri nəzərə alınmışdır. Eksperimentlər müxtəlif laylı-qeyribircinsli məsaməli mühitlərdə keçirilib və nəticədə göstərilib ki, süzülmə sürətindən asılı olaraq neftvermə əmsalını artırmaq mümkündür.

Letter to the editorial office

In Orudjev's E.G. paper "To spectral analysis of ordinary differential operators, polynomially depending on spectral parameter with periodical coefficients" (The "Proceedings of Mathematics and Mechanics Institute of Azerbaijan Academy of Sciences", 1998, volume VIII(XVI) page 172) had been made inaccuracy and the following technical corrections should be taken into account: in representation (16)

instead of $U_{ms}^{jj}(\lambda)$ we should use $\frac{1}{m^n} \sum_{q=0}^k U_{ms}^{jjq}(\lambda)x^q$, at the 5th line from the top we should

write upper index $U_{ms}^{jjq}(\lambda)$, $U_{ms\gamma}^{jjq}$. Corresponding corrections should be taken into account in (21): instead of $R_{ms}^{jj}(\lambda)$ with denotation $R_{ms\gamma}^{jjq}$. Mentioned-above correlations don't influenced to the rest content and to the results of paper.

Orudjev E.G.